SUPLIIKKI

Suomen Uusperheiden Liitto ry 2 | 2015

Teema:
NUORI UUSPERHEESSÄ

Murrosikäisen käytös voi heijastella uusperheen kehitysvaihetta

Uusperhenuoret toivovat aikuisilta yhteistyökykyä

Pussel-verksamhet för nyfamiljer på svenska

SUPLIIKKI

Julkaisija
Suomen Uusperheiden Liitto ry
Sepänkatu 3
20700 Turku
Puh. (02) 250 2503
www.supli.fi, www.uusperheneuvoja.fi

Puheenjohtaja
Hanna Söderlund
040 747 0135

Päätoimittaja
Pekka Larkela, toiminnanjohtaja
pekka.larkela@supli.fi
040 596 0165

Toimitussihteeri
Tiina Piha
tiimae@utu.fi
045 800 9945

Taitto
Tmi Tanja Holmberg
tanja.holmberg@gmail.com

Kansi
Pekka Larkela

Painopaikka
ForssaPrint, Forssa

Painosmäärä
2000

Tilaushinta
sisältyy jäsenmaksuun,
tilattavissa 20 e / vuosi

Ilmoitushinnat
Koko sivu 300 e
½ sivua 120 e
¼ sivua 75 e
Takakansi 500 e

Supliikki ilmestyy
kaksi kertaa vuodessa

Suomen Uusperheiden Liitto ry (Supli) on vuonna 1996 perustettu valtakunnallinen yhdistys, joka toimii uusperheiden perheenjäsenten, heitä tukevien yhteistyötahojen, paikallisyhdistysten ja yksittäisten ihmisten yhteistoimintajärjestönä.

Osaavaa kansalaistoimintaa OK-opintokeskus

RAY TUKEE HYVIÄ TEKOJA

ISSN 2323-3168

SISÄLTÖ

3 **Pääkirjoitus**

4 **Nuorten kokemuksia uusperheydestä.**
Nina van Zinderenin artikkeli.

7 **”Aluksi oli vaikeaa jakaa vanhempia toisten kanssa”. Sisarussuhteet uusperheessä.**
Emmi ja Minna Saundersin haastattelu.

8 **Murrosikäisen myllerrys voi kertoa uusperheen kehitysvaiheesta.**
Sosiaalipsykologi, Väestöliiton Vanhemmuuskeskuksen asiantuntija Anja Saloheimon haastattelu.

10 **StepUp! – osallistavaa tukea ja toimintaa uusperheen nuorille.**

12 FT Vuokko Malisen väitös:
Uusparisuhteen ongelmia voidaan ehkäistä. Suplin uusparit mukana tutkimuksessa.

14 **Ajankohtaista**

16 **Supli toimii**

Pääkirjoitus

Kuva : Pekka Larkela

”Kuulen miksi-kysymyksiä hyvinkin usein. Kaikki kaverit eivät aina tahdo ymmärtää, millaista on elää uusperheessä.”

”Miks se määrää sua, eihän se oo sun oikea isä?” ”Miks sun on pakko mennä taas viikonloppuna Somerolle?” Kuulen miksi-kysymyksiä hyvinkin usein. Kaikki kaverit eivät aina tahdo ymmärtää, millaista on elää uusperheessä. Isäpuoleni ei tietenkään ole oikea isäni, eikä voi häntä korvata, mutta isäpuoli on arjessa mukana ja kunnioitan häntä (vaikkei hänestä aina siltä varmaankaan tunnu), siksi yritän parhaani mukaan totella hänen sanomisiaan.

Oma isäni asuu Somerolla, noin kolmenkymmenen kilometrin päässä omasta kotikaupungistani. Pääsääntöisesti käyn siskoni kanssa siellä joka toinen viikonloppu, eivätkä kaikki kaverit ymmärrä miksi minun on ”pakko” mennä Somerolle. En mene näkemään isääni pakosta, vaan halusta tavata toista vanhempaani.

Uusperheessä elämisessä on puolensa. Tottakai olisi kiva, jos vanhemmat olisivat yhdessä, niin ei tarvitsisi reissata kahden kaupungin välillä ja suunnitella, että mille viikonlopulle voi sopia mitäkin. Pienenä kärsin kovasta koti-ikävästä, ja silloin toivoi että äiti ja isä olisivat vielä yhdessä. Pitkän aikaa olen jo oikeastaan pitänyt ajatuksesta, että vanhempani ovat eronneet. Kummatkin ovat löytäneet juuri heille sopivat kumppanit. Elämä ei heti ollut ihan ruusuilla tanssimista, vanhemmat riitelivät ja tuli erimielisyyksiä, mutta silti minulla on kaksi rakastavaa perhettä.

Voin ylpeästi sanoa, että minulla on kaksi kotia ja kaksi perhettä. Se on rikkaus.

Venla Joro

Kuva: Tanja Holmberg

Kuva: Shutterstock

Nina van Zinderen

Nuorten kokemuksia uusperheydestä

“Ja kaikki niinku tykkää toisista ettei silleen oo mitään vihasuhteita“

Uusperheen nuorilla on meille tärkeä viesti: nuoren elämä uusperheessä helpottuu huomattavasti, kun hänen elämässään mukana olevat aikuiset tulevat toimeen ja pystyvät vetämään yhteistä kasvatuksellista linjaa. Tämä selvisi, kun haastattelin uusperheessä eläviä nuoria osana opinnäytetyötäni.

Aikuisten väliset suhteet nousivat esille jokaisessa haastattelussa. Nuorilla oli erilaisia kokemuksia siitä, kuinka heidän elämänsä aikuiset tulivat keskenään toimeen.

Kahdeksan kymmenestä nuoresta mainitsi biologisten vanhempiensa suhteen, kun keskusteltiin uusperheen hyvistä ja huonoista puolista. Biologisten vanhempien huonot välit näyttäytyivät nuorten puheessa huolena ja nuoret tunsivat jäävänsä vanhempien väliin – tai tarvetta puolustaa toista vanhempaansa.

“Varmaan ku isällä ja äitillä on niin huonot välit nii sit se niinku vaikuttaa koko perheeseen. Niinku moninpuolin.”

“Ku ne ei oo puheväleissäkää nykysin. Ni se on ärsyttävää. Sit ku me ollaan siin niinku välissä sitte molemmat vanhemmat kertoo meille niinku eri tavalla..”

“Mä suutuin tosi paljo siitä että äiti niinku haukku tai alenti iskää. (…) Mulle siit tuli tosi helposti riitoi ku mä yritin alkaa puolustelee iskää”

Biologisten vanhempien hyviä välejä arvostettiin huomattavasti ja mainittiin jopa uusperhe-elämän yhdeksi menestystekijäksi. Nuoren silmin katsottuna jopa pienet hetket voivat näyttäytyä hyvinkin positiivisina:

”Äiti ja iskä nii mun mielestä niillä on tosi hyvät (välit) (…) Jos äiti (tuo) meidän tavarat iskälle tai iskä äitille, nii sit ne juttelee siin jotain.”

“Ehkä se et niinku äitillä ja oikealla isällä on hyvät välit niin se helpottaa aika paljo sitä (uusperheen elämää).”

“No varmaan et ne ei eronnu riidoissa. (…) Niillä on tosi hyvät välit. (…) Mun mielestä äidin ja isän pitää olla hyvis väleis. Se ois tosi vaikeeta jos ne olis huonois väleis. Joutuis, saattais joutuu riitojen keskellekin. “

Biologisen vanhemman ja uuden puolison väliset suhteet mainittiin haastatteluissa muutaman kerran. Se, että biologinen vanhempi oli löytänyt uuden kumppanin, kuvattiin hyvänä asiana. Mutta uusien puolisoiden ristiriitaiset kasvatustavat aiheuttivat myös nuorelle ristiriitoja.

“Kivaa et sillä on joku ja et se pystyy puhuu jonku kanssa (…) Ja sitte ne tavallaan tukee toisiinsa aika paljon. Sen on huomannu. Ja sitte taas se (äitipuoli) ni se tuo iskälle kaikkee viisautta ja muuta.”

“..välil niinku niillä (äitipuolella) on iskän kans ihan eri mielipiteitä. Et iskä vaik että eka äp kieltää tehä jotain mut isä antaaki tehä. Niin äitipuoli saattaa suuttuu siitä. Nii…tota.. en mä oikein tiiä.”

Nuoret puhuivat myös äidin ja äitipuolen sekä isän ja isäpuolen väleistä muutamaan otteeseen. Huonot välit ja hyväksynnän puute aikuisten kesken näyttäytyi nuorille hyvin konkreettisissa tilanteissa:

“Alun perin sillon ku äiti ei oikeen niin tykänny äitipuolesta niin meijän piti mennä sinne, iskän luokse (…) mut sillonhan se oli silleen oikeesti että se ei antanu meijän mennä äitipuolen luokse. “

“Äitillä ja äitipuolella ei ihan alusta asti ollu hyvät välit, koska se oli silleen että äiti suuttu kauheesti äitipuolelle siitä et ku se (äiti) ei päässyt (tilaisuus) nii sit mä pyysin et voisko äitipuoli tulla.”

“No ei ne nyt sillee hirveesti tapaa mut siis ihan hyvin jos niinku joskus näkee (…) voi jutella toistensa kanssa. (…) Et mä tykkään että kaikki on sovus (…) Et se sit saattasi häiritä vähän jos ois joku ongelma. “

Sisarukset tärkeitä

Uudet sisarukset oli toinen haastatteluissa selvästi esiin noussut aihepiiri. Kaikilla haastateltavilla oli kokemuksia isän tai äidin uuden puolison mukana tulleista lapsista ja kahdeksan nuorta oli myös saanut uuden vauvan perheeseen uusperheen muodostumisen jälkeen. Kuusi kahdeksasta nuoresta kuvaili uuden vauvan syntymistä erittäin positiivisessa valossa. Vauvan syntymisen nähtiin myös lähentäneen muiden lasten välejä:

“Et se on ehkä se eniten mitä mä ootan ku mä meen sinne. Et mä saan taas ottaa sen syliin ja hoitaa sitä ja näi. Ja et mä tykkään siit tosi paljon.”

“Emmätiiä ehkä saatto jopa parantaa välejä ku ne on niinku meijän molempien sisarus.. tavallaan (…) Oli tavallaan joku asia mikä yhdisti meitäkin.”

“No on se muuttunu mutta.. ei niin paljo mun mielestä.. että mun mielestä on kivempaa ku on se pikkunen ku mä oon aina tykänny vauvoista”

“Musta se on ollu ihanaa ku ne on syntyny molemmat.”

Äiti- tai isäpuolen lapsista nuoret puhuivat enimmäkseen positiiviseen sävyyn. Oikeaa termiä oli ollut vaikea löytää, sillä uudet lapset perheessä tuntuivat kavereilta ja kuitenkin myös vähän sisaruksilta. Monet nuorista puhuivatkin äiti-/isäpuolen lapsista puolisisaruksina.

“Musta oli aina kiva kun ne tuli. (…) kuitenki ne ei ollu silleen kavereita.. periaattees ne oli niinku siskoi ja veljii mut sit en mä aatellu et ne oli mun siskoi ja veljii. Tai ehkä mä välil aattelin et ne on mun puolveljii ja puolsisko. Mut en mä niinku tajunnu sitä. Mut sit se oli vaan kiva ku tuli tolleen kaks saman ikästä suunnilleen.”

“Ja tavallaa ku sai niinku uusia kavereita niistä (…) Me ollaa sillee tosi läheisii ja sillee. Vähän niinku ne ois omii siskoi ja veljii.”

“No se oli mun kaveri niinku sillon. Ihan hyvät välit”

“Se on ainaki tosi kiva että on suunnilleen saman ikäsiä niin et voi tavallaan tehä sellasia isojenki juttuja. Ettei oo koko ajan niitä pienii. Voi vaik mennä uloski vaan hengaa.

Niina van Zinderen on suorittanut Master of Healh Care -jatko-opinnot (YAMK) Laurean ammattikorkeakoulussa. Artikkeli perustuu hänen opinnäytetyöhönsä *The Voice of the Adolescents in Stepfamilies* ja sen tuloksiin.

Koko opinnäytetyö on luettavissa : www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/96784/vanZinderen_Niina.pdf.

”Varmaan että on niin paljo porukkaa sillee.. just ku sai sisaruksii (…) Ei oo tylsää.”

”Voi vain viettää niitten kaa aikaa (…) viikonloppusin niinku paljo tekemistä ku me ollaan ulkona niitten (äiti-/isäpuolen lasten) kaa”

Ristiriitatilanteet lasten välillä kuvattiin normaaleiksi sisarusten välisiksi riidoiksi, jotka olivat väliaikaisia. Yksi nuorista myös mainitsi kuinka perheiden erilaiset tavat tehdä asioita aiheuttivat riitaa lasten välille.

”No sellasii hetkellisii vaa. Niinku sisaruksilla muutenki tulee. Muttei mitää isoo.”

”No tyyliin että ihan perus sisko. Välil ärsyttämistä, (välillä) kiva”

”Mä oon se vanhempi nii mä saan tehä sen vauvan kanssa enemmän asioita, mitä se. Ja sen mielestä ne on kauheen epäreilua.”

”Periaattees välil meillä oli sellanen sota et me oltii jakauduttu kahteen tai kolmeen porukkaan.”

”Me ei niin hyvin tulla toimeen. Et meille tulee semmosia et jos mä sanon sille jostain asiasta (…) sen mielestä mä oon ärsyttävä koska mä sanon, huomautan asioista.”

Yhteinen aika tärkeää

Arki uusperheessä näyttäytyi nuorten puheissa hyvin normaalina. Kotityöt oli jaettu kaikkien perheenjäsenten kesken ja perheen yhteisestä ajasta puhuttiin lämmöllä.

”Mikä on se paras juttu omassa perheessä?”
”Varmaan ku vietetään aikaa yhes paljo.”

”

Periaattees välil meillä oli sellanen sota et me oltii jakauduttu kahteen tai kolmeen porukkaan.”

”Millaista teidän arki on?”
”Perus hässäkkää”

Useimmat haastattelemistani nuorista asui kahdessa kodissa. Itse ”muutto” kahden kodin välillä herätti nuorissa kielteisiä tunteita, mutta ajatus kahdesta kodista ja niiden tuomista mahdollisuuksista ja vapaudesta valita tuntui kuitenkin positiiviselta asialta.

”Mutta silleen ku on kaks kotii niin joutuu pakkaa aina mitä tarvii mukaan ja näin.. ja muuttaa! Ja sitte taas viikko ja jotenki tuntuu ettei ehdi niinku asettua.”

”On se välillä vähän noloa kun pitää pakata kaikki viikoks tavarat ja mennä matkalaukuilla..”

”Tai en oo ikinä tehny näin, mut jos äitillä olis silleen et mä nyt lähen, mä en jaksa nyt olla täällä, niin vois vaik lähtee iskälle. En mä koskaa oo lähteny mut joskus on kyllä tehny mieli. Mutta varmaan toi on kans hyvä juttu, että pystyy sillee.”

Kaksi nuorta puhui selkeästi enemmän säännöistä ja tavoista uusperheessä. Haastattelujen valossa voisi sanoa, että nuoret, joilla oli enemmän ongelmia puolivanhemman tai uusien sisarusten kanssa, puhuivat myös perheen säännöistä ja tavoista kielteisempään sävyyn.

”Me oltii pienempii niin äitipuoli teki meille kauheet säännöt että jos on ulkona kaksi tuntia niin koneella saa olla tunnin.”

”.. ja sitte tota se on ollu välillä vähän ärsyttävää ku sitte taas tuli uusia sääntöjä. Niinku äitipuolen puoleltakin!”

Puolivanhemman säännöt ärsyttävät

Myös äiti- ja isäpuoli herättivät nuorissa ajatuksia. Kokemukset edustivat molempia ääripäitä, niin negatiivisia kuin positiivisia välejä.

Puolivanhemmissa nuoria tuntui harmittavan eniten sääntöjen ja rajojen asettaminen. Syyksi nuoret mainitsivat tavallisimmin verisukulaisuuden puuttumisen

”Varmaan just jos se puoliskä sanoo jotain niin alkaa ärsyttään. Ku ei se oo oma iskä.”

”Ehkä välillä se isäpuoli ku siis.. no.. ku se ei sinänsä oo mitään sukua niin se välillä ärsyttää ku se voi komennella”

”Mä oon sen kaa vähä sillee sukset ristissä välillä. Kyllähän sitä sitte toimeen tulee jos niinku haluaa. Mutta ku ei jotenki jaksa ku ärsyttää.”

Osalla nuorista taas oli oikein positiiviset kokemukset äiti-/isäpuolesta ja he puhuivat lämmöllä uudesta aikuisesta elämässään. Osalle nuorista äiti- /isäpuolesta oli tullut jopa helpommin lähestyttävä aikuinen kuin omasta biologisesta vanhemmasta.

”Ja sit isäpuoli.. mä saatan kertoo sille enemmän juttui ku äitille tai iskälle. (…) no musta tuntuu että ip ei oo ikinä ollu sillee.(...) periaattees isähahmo meille (…) jotenki ip on jotenki semmonen kaveri. Vaikka on se mun isäpuoli ja mä sanon et se on mun isäpuoli.”

”Sen mun äitipuolen kanssa mä puhun tosi paljon asioista. Et mä puhun sen kanssa enemmän ku mun oman äitin kanssa. Ja mun oman iskän kanssa. ■

Niina van Zinderen

”Aluksi oli vaikeaa jakaa vanhempia toisten kanssa”

Kun **Minna** ja **Richard Saundersin** uusperheen vanhimmat tytöt **Ella**, 15, ja **Emmi**, 11, tapasivat toisensa ensimmäisen kerran vajaat neljä vuotta sitten Turun Seikkailupuistossa, ensivaikutelma pikkuisen petti puolin ja toisin. Emmi luuli Ellaa erääksi näyttelijäksi ja Ella puolestaan päätteli Emmin olevan ujo ja hiljainen.

”Ihan päinvastoin kuin todellisuudessa”, he nauravat nyt. Ensimmäistä kohtaamista he muistelevat hyvällä.

Aika luonnollista se oli, ei mitenkään kiusallista. Musta tuntui heti, että Emmi on sisko. Emmi on hirveän avoin ja kiltti ja siihen on tosi helppo tutustua. Ystävällinen ja haluaa toisille hyvää.”, Ella kehuu.

”Aluksi oltiin ihan kavereita, mutta nyt tuntuu, että ollaan sisarukset”, Emmi tuumii.

”Ihan kokonaan mun oma perhe”

Saundersin uusperheessä on kaikkiaan viisi lasta: Richardin aikaisemmasta liitosta Ellan lisäksi nuoremmat tytöt **Aili**, 10, ja **Eevi**, 7. **Emmi** puolestaan on Minnan tytär. Richard adoptoi Emmin viime vuonna. Perheen kuopus **Daniel**, 1,5 vuotta, on Minnan ja Richardin yhteinen lapsi.

”Kyllä mä ainakin lasken, että tää on ihan kokonaan mun oma perhe. Äidin luona on sitten toinen”, Ella määrittelee.

Minna toteaa, että Danielin syntymä yhdisti perhettä entisestäänkin. Hänelle löytyy siskoilta monta syliä. Myös Ellan ja Emmin mielestä Danielin syntymä oli vain iloinen asia.

”Jostain syystä tuntui, että ollaan enemmän siskoja, kun meillä on sama veli”, Emmi sanoo.

Suomea, ruotsia ja englantia puhuvan perheen muita yhdistäviä tekijöitä on musiikki. Kaikki perheen jäsenet ovat musikaalisia, ja se näkyy ja kuuluu jokapäiväisessä elämässä. Myös liikuntaharrastukset ovat osittain yhteisiä. Perhe on lisäksi luonut yhteisiä perinteitä, kuten jokaviikkoisen pizzaperjantain.

”Pahinta, kun toinen vie peilin”

Minna kertoo Ellan ja Emmin suhtautuneen uuteen perhekuvioon kaikin puolin myönteisesti. Keskinäiset kähinät ovat tyttöjen välillä harvinaisia.

”Periaatteessa riidellään vain tosi pienistä asioista... Peilin käytöstä, pahinta on se kun toinen vie peilin”, tytöt nauravat. Riidat selvitetään yksinkertaisella menetelmällä: ”Ollaan vähän aikaa vihaisia. Sit se vain haihtuu johonkin.”

Minnan mukaan vaikeinta on ollut Emmillä, joka ei ole tottunut jakamaan huomiota muiden kanssa. ”Emmi kokee vaikeana myös oman biologisen isän ja sitä kautta kokonaisen suvun puuttumisen”, Minna arvelee.

Emmi myöntää, että aluksi oli vaikeaa opetella jakamaan varsinkin omaa äitiä.

”Kun menin halailemaan äidin kanssa ja muut tuli sinne myös. Nyt olen aika tottunut, mutta on se joskus vähän hankalaa vieläkin.”

”Muille en ole kuullut sen huutavan”

Uusperheessä tavallista ulkopuolisuuden tunnetta tytöt eivät ole mielestään koskaan kokeneet. Vanhempien huomio jakautuu tasapuolisesti ja samat säännöt koskevat kaikkia. Minna korostaa aikuisille olleen alusta alkaen selvää, että Richard ottaa vastuun myös Emmistä toisen huoltajan puuttuessa.

”Adoptio oli meiltä lasten tasapuolisuuden turvaamista, sen mahdollistamista että kaikki ovat samassa asemassa”, Minna sanoo.

jatkuu sivulla 14

Kuva: Minna ja Richard Saundersin omat kokoelmat

Eevi, Emmi, Ella, jonka sylissä kuopus Daniel, Minna ja Richard sekä Aili. Etummaisena poseeraa perheen lemmikkikoira Söde.

Murrosikäisen myllerrys voi kertoa uusperheen kehitysvaiheesta

Oikuttelua, riitaa, mykkäkoulua ja kertakaikkista kapinaa – isäpuoli on syvältä ja toisen vanhemman luona kaikki on paremmin. Muutettavat muuttaen, normaalia murrosikäisen käytöstä uusperheversiona, vai onko? Kun tunteet ja puheet kipinöivät ja päreet palavat, uusperheen aikuisia kyllä mietityttää, onko kaikki vain murrosiän myllerrystä vai onko perheessä oikeasti jotain vialla. Voiko näitä ylipäätään erottaa toisistaan ja miten? Milloin tarvitaan apua?

Sosiaalipsykologi **Anja Saloheimo**, Väestöliiton Vanhemmuuskeskuksen asiantuntijana, vastaa.

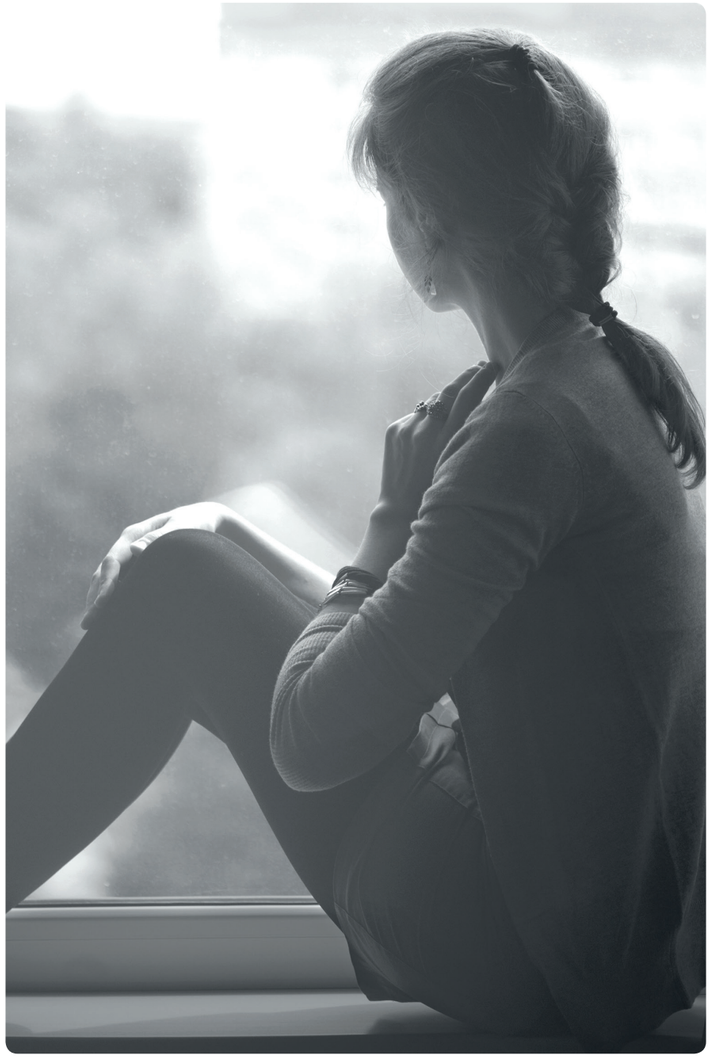

Kuva: Shutterstock

”Käytännössä voi olla vaikea erottaa, mikä nuoren kipuilussa liittyy murrosikään ja mikä uusperheeseen. Uusperhe on periaatteessa vain yksi mahdollinen ’näyttämö’, jolla murrosikäinen käy läpi ikäkauteen kuuluvia kehitystehtäviä. Uusperheen muotoutuminen on joka tapauksessa pitkä prosessi, ja murrosikäisen perheenjäsenen kohdalla se on vielä pidempi kuin pienen lapsen kohdalla”, toteaa Anja Saloheimo

”Olennaista on, missä vaiheessa uusperheen kehityskaari on silloin, kun nuori tai nuoret tulevat murkkuikään”, hän sanoo.

”Jos uusperhe ottaa vasta ensiaskeliaan , nuorten kanssa on todennäköisesti enemmän hankaluuksia. Näin yksinkertaisesti siksi, että murrosiässä nuori käy läpi muutenkin paljon muutoksia, ja uudet ihmiset merkitsevät vain lisää muutoksia.”

Kenestä saa pitää?

Uudessa uusperheessä nuori joutuu vastakkain myös kiusallisten lojaliteettikysymysten kanssa: kuka oikeastaan määrää ja kenestä saa pitää. Jos nuori ei saa biologiselta vanhemmaltaan lupaa pitää uusperheen sosiaalisesta vanhemmasta, tilanne voi kärjistyä ja sopeutuminen vaikeutua.

”Työssäni olen usein huomannut, että nuoren sopeutumattomuus johtuu siitä, ettei toinen biologinen vanhempi ole antanut hyväksyntää toisen uudelle suhteelle. Nuorten sopeutumisessa uusperheen aikuisten ja ex-puolisoiden rooli on ratkaiseva. Jos murkun vanhemmat kykenevät hyvään yhteistyövanhemmuuteen, se auttaa nuoria valtavasti”, Anja Saloheimo painottaa.

”Uusperheen alkuvaiheessa biologisen vanhemman rooli on nuoren näkökulmasta keskeinen, koska tämä antaa omalla käytöksellään mandaatin sosiaaliselle vanhemmalle”, hän tarkentaa.

Jos aikuisten välit ovat kärjistyneet, Anja Saloheimo suosittelee kokoontumaan keskustelupöydän ääreen. Tarvittaessa tilannetta rauhoittamaan voi pyytää avuksi ulkopuolisen puolueettoman henkilön, esimerkiksi terapeutin.

”On tärkeä saada neutraalia näkökulmaa. Voi olla vaikeaa ottaa vastaan asioita esimerkiksi eksän uudelta puolisolta. Puolueeton ammattilainen voi tuoda tilanteeseen lapsen ja nuoren näkökulman ja auttaa aikuisia näkemään vihan, surun ja loukkaantumisen yli, kuinka nuori asiat ja tilanteen kokee.

”Keskustelua, keskustelua ja keskustelua”

Perheestä ja vanhemmuudesta ylipäätään puhuttaessa Anja Saloheimon avainsanoja on keskusteleminen. Samoin uusperheessä pitää ja kannattaa keskustella kärjistyneiden tilanteiden purkamiseksi, mutta myös ehkäisemiseksi. Murrosiän mukanaan tuomilta kriiseiltä ja haasteilta tuskin voidaan kokonaan välttyä, mutta keskustelemalla niitä voidaan yleensä lievittää.

> **”Murrosiän mukanaan tuomilta kriiseiltä ja haasteilta tuskin voidaan kokonaan välttyä, mutta keskustelemalla niitä voidaan yleensä lievittää.”**

”Keskustelua, keskustelua ja keskustelua, jottaa kaikki saavat äänensä kuuluviin. On tärkeää antaa tilaa sille, että nuori saa sanoa, että ärsyttää ja ahdistaa. Kannattaa yrittää nähdä tilanne kehitystehtävänä. Voi opetella sopeutumaan uuteen tilanteeseen ja oppia uutta ja laajentaa omaa elinpiiriään”, Anja Saloheimo ehdottaa.

”On hyvä keskustella siitä, millainen suhde isä- tai äitipuolen kanssa on tavoitteena. On ehkä helpompi suhtautua, kun tietää, että ei ole pakko tykätä, vaan riittää, että on asialliset välit.”

On melko tavallista, että nuori varsinkin kärjistyneessä tilanteessa haluaa muuttaa toisen vanhempansa luokse. Siihen Anja Saloheimo toteaa että asumisjärjestelyistä päättävät vanhemmat yhdessä.

”Joskus tilanne voi rauhoittua, jos muuttaa asumisjärjestelyjä. Niiden tulee kuitenkin pyrkiä pysyväisluonteiseksi. Ei niin, että nuori voi viikoittain päättää, missä on mukavampi olla.”

Myös sisarpuolten kesken voi olla jatkuvaa kahnausta. Arja Saloheimon mukaan silloin on tärkeää nähdä, mikä on niin sanotusti normaalia sisarusten välistä nahinaa.

”Kiusaaminen tai jatkuva toisen moittiminen pitää estää. Taaskin olisi hyvä keskustella yhdessä. Kun saa sanoa ääneen, mikä tilanteessa ärsyttää, voi se jo helpottaa. Voi myös miettiä yhdessä, mikä edesauttaisi välien korjaantumista. Voisiko se olla yhteisen mielenkiinnon kohteen löytyminen?”, Anja Saloheimo kysyy.

Kielteisyyden kehä poikki

Jos murkun käytös on pelkästään kielteistä, on Anja Saloheimon mukaan syytä huolestua tilanteesta.

”Negatiivisuus kasvaa helposti kierteeksi. Jos nuori ei koskaan pysty millään lailla normaaliin vuorovaikutukseen perheenjäsenten kanssa tai vetäytyy siitä kokonaan, on hyvä kääntyä ammattiauttajan puoleen. Hän voi laajentaa näkökulmaa, esittää osapuolille oikeat kysymykset ja ketään syyllistämättä luoda hyvää dialogia. Silloin jokainen saa tilaa oman kokemuksensa avaamiselle”, Anja Saloheimo sanoo.

Kotioloissa myönteistä ilmapiiriä voi hänen mukaansa vahvistaa kiinnittämällä ääneen huomiota positiivisiin asioihin.

”Jos huomaa nuoressa pienenkin myönteisen merkin, kuten että tämä antautuu lyhyeenkin keskusteluun, kannattaa antaa siitä välittömästi hyvää palautetta. Sitähän me kaikki kaipaamme.” ■

Tiina Piha

StepUp! – osallistavaa tukea ja toimintaa uusperheen nuorille

Supli aikoo hakea RAY:ltä rahoitusta uusperheen nuorten tueksi tarkoitettuun StepUp!-kehittämishankkeeseen. Hanketta on pohjustettu kahdella uusperheen nuorille suunnatulla kyselyllä, joilla on kartoitettu nuorten kokemuksia uusperheessä elämisestä. Jos rahoitus järjestyy, kolmivuotinen koko Suomen kattava hanke alkaisi keväällä 2017 kahden kokopäiväisen työntekijän voimin.

Kuva: Shutterstock

Toistaiseksi Suplin toiminta on keskittynyt uuspareille tarkoitettuun toimintaan, jonka tavoitteena on parisuhteen vahvistaminen ja edelleen koko perheen hyvinvoinnin parantaminen ja ongelmien ehkäisy. Viime kädessä tästä hyötyvät uusperheen nuoret, mutta silti tämä ryhmä kaipaa myös omaa toimintaa.

Uusperheiden nuorille suunnattu toiminta on myös luonteva jatkumo pariskuntien kanssa tehdylle työlle ja vastaus uusperhenuorilta nousseeseen haasteeseen: Koska nuorille järjestetään omaa toimintaa? Supli saa säännöllisesti viestejä sekä suoraan uusperhenuorilta itseltään että nuorten vanhempien kautta siitä, että he kaipaisivat juuri heille ja mahdollisesti myös koko uusperheelle suunnattua toimintaa.

Uusperheen nuori huoltajalapsesta takaisin lapsen paikalle

Vaikka suunnitteilla olevan StepUp! -hankkeen painopiste onkin nuorissa, hanke sulkee sisäänsä koko uusperheen hyvinvoinnin. Lähtökohtana on sen esiin nostaminen, että käytännössä uusperheen nuori ”sukkuloi” kahden tai jopa kolmen kodin välillä, ja usealla eri kasvuympäristöllä on suojaavia, mutta mahdollisesti myös haavoittavia vaikutuksia. Niiden huomioiminen nuorille suunnatuissa palveluissa ei toteudu tällä hetkellä.

Lisäksi uusperheen muodostumisvaiheessa on tavallista, että nuori alkaa huolehtia eronneiden biologisten vanhempiensa hyvinvoinnista ja pyrkii huoltajan roolin perheessä. Huoltajan roolissa lapsen kehitys kärsii, ja tavallisesti koko muukin perhe voi huonosti.

Tutkimusten mukaan useimmilla lapsilla ja nuorilla ilmenee uusperheen alkuvaiheessa jonkinlaisia sopeutumisvaikeuksia, vaikka lopulta sopeutuminen sujuisikin hyvin. Se, miten lapsi sopeutuu uusperheeseen, on kiinteästi yhteydessä siihen, miten hän on selviytynyt ja selviytyy vanhempiensa erosta.

Hankkeen ydintavoitteena onkin tukea uusperheessä elävien nuorten luonnollista, ikätasoista kehitystä sekä huomioida useamman kodin merkitys sekä mahdolliset haasteet uusperhenuorelle ja auttaa nuoria sopeutumaan uuteen perhemuotoon.

Hankkeeseen ei kaavailla perinteisiä vertaistuen muotoja kuten vertaisryhmiä, vaan lapset ja nuoret vedetään aktiivisesti toimintaan mukaan tähän tarkoitukseen kehitetyillä, matalan kynnyksen kertaluontoisilla StepUp!-tapahtumilla. Niiden toivotaan olevan imagoltaan houkuttelevampia ja modernimpia perheiden, lasten ja nuorten silmissä. StepUp!-tapahtumien, kuten konserttien, perhetapahtumien ja toiminnallisten tempausten keskeinen elementti on kuitenkin vertaistuen toteutuminen tavalla tai toisella.

Hankkeen yhtenä lähtökohtana on, että aktiivisten nuorten takana ja tukena on aina joku aktiivinen aikuinen, joka kannustaa osallistumaan ja toimimaan.

Nuoret mukaan hankkeen suunnitteluun

Uusperheiden nuoret kutsutaan StepUp!-hankkeessa jos suunnitteluvaiheessa mukaan kehittämään palveluita omista lähtökohdistaan. Mallia on jo päästy alustavasti kokeilemaan perhelomien yhteydessä ja kokeilusta on saatu rohkaisevia tuloksia. Erityisesti nuoret ovat löytäneet toisista uusperheiden nuorista vertaistukea. Nuorten välille on syntynyt vilkasta keskustelua siitä, mitä uusperheellisyys heille merkitsee ja kuinka he ovat selvinneet erilaisista ongelmista.

Suomen Uusperheiden Liitto ry teki Internet-pohjaisen kyselyn uusperheessä eläville lapsille ja nuorille huhti-toukokuussa 2014. Kysely julkaistiin liiton kotisivulla, Facebookissa-sivuilla ja lähetettiin sähköpostilla jäsenille. Kyselyyn vastasi yhteensä 11 nuorta. Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa, mitkä asiat uusperheessä elävät nuoret kokevat haasteelliseksi, vahvistavaksi ja mistä tuesta he hyötyisivät omassa perhetilanteessaan.

Toinen kysely tehtiin kesä-heinäkuussa 2015. Kyselyä jaettiin nuorille paperimuodossa uusperhelomilla (kolme lomaa) ja kyselyn palautti kahdeksan nuorta. Kyselyä jaettiin vielä sähköisessä muodossa alkusyksystä 2015 liiton sosiaalisen median kanavissa (Facebook ja Twitter) sekä liiton aktiivisten vapaaehtoisten kautta.

Auta meitä jakamaan kyselyä

Jotta nuorten ääni saadaan hankkeen suunnitteluvaiheessa paremmin kuuluviin, kyselyyn tarvitaan lisää vastauksia. Kyselyn tavoitteena on kartoittaa, millaiseen uusperheiden nuorille järjestettyyn toimintaan nuoret osallistuisivat sekä tutkia, mitkä asiat uusperhenuoret kokevat perheessään toimivaksi ja mikä voisi olla vielä paremmin omassa uusperheessä. Kyselyyn on järjestetty myös jatkotyöskentelymahdollisuus WhatsAppissa.

Pyydämmekin nyt Supliikin lukijoita välittämään tietoa kyselystä uusperheiden nuorille. Olemme äärimmäisen kiitollisia, jos välität tätä kyselyä ja saatetta eteenpäin oman perheesi nuorille tai muille kohtaamillesi nuorille.

Kysely löytyy os. http://urly.fi/uv4 ja on auki vuoden 2015 loppuun asti.

Hankkeen mahdollinen rahoitus selviää joulukuussa 2016. ■

Kirsi Broström,
järjestösihteeri

”Hankkeen ydintavoitteena on tukea uusperheessä elävien nuorten luonnollista, ikätasoista kehitystä sekä huomioida useamman kodin merkitys sekä mahdolliset haasteet uusperhenuorelle ja auttaa nuoria sopeutumaan uuteen perhemuotoon.”

FT Vuokko Malisen väitös:

Uusparisuhteen ongelmia voidaan ehkäistä

SUPLIN UUSPARIT MUKANA TUTKIMUKSESSA

Filosofian maisteri **Vuokko Malisen** psykologian alaan kuuluva tuore väitöstutkimus osoittaa ennaltaehkäisevän tuen vaikuttavan myönteisesti uusparisuhteisiin.

- Tulokset osoittivat, että molempien puolisoiden hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että suhteessa on me-henkeä, kiintymystä ja ystävyyttä. Hyvinvoinnille haitallista puolestaan on erouhka ja vakavat uusparisuhdeongelmat, kuten vaikeat ratkaisemattomat ristiriidat, etääntyminen puolisosta ja keskusteluyhteyden katkokset, Malinen kertoo.

Malisen väitöstutkimus perustuu niin kutsuttuun uusparisuhteen kehrämalliin ja kaksipäiväiseen uuspareille suunnattuun parisuhdeohjelmaan, jolla tuettiin uusparisuhdetta ja uusperheen vanhemmuutta. Malinen on kehittänyt mallia ja interventiota yhdessä työryhmänsä kanssa. Suomen Uusperheiden Liiton toiminnanjohtaja on ollut mukana työryhmässä ja liiton vapaaehtoiset ovat osallistuneet mallin muokkaamiseen.

Ohjelman jälkeen sekä naisten että miesten kokemukset uusparisuhteensa toimivuudesta olivat parantuneet ja vanhemmuuden ongelmat vähentyneet. Lisäksi tutkimustulosten mukaan miehet kokivat useammin itsensä ulkopuoliseksi uusperheessä kuin naiset, ja he kokivat myös naisia useammin ex-elämän vaikuttavan kielteisesti uuteen suhteeseen.

Tutkimuksen aihe on kansallisesti merkittävä. Käytännön kliiniseen työhön soveltuvalle, teoreettisesti perustellulle ongelmia ennalta ehkäiseville parisuhdeinterventiolle on selkeä kysyntä ja tarve. Tuloksista voidaan päätellä, että kehitetty malli ja interventio ehkäisevät uusperheiden ongelmia ja näin ollen myös toissijaisten ongelmien syntyminen todennäköisesti onnistutaan ehkäisemään.

Uusparisuhteessa naisen ja miehen suhde muuttuu, kun mukana on ratkaisua vaativa vanhemmuussuhde

Uusparisuhde on käsite, jota harvoin pohditaan tieteellisessä keskustelussa. Uusperheessä pari kohtaa erilaisia vanhemmuuden ja parisuhteen haasteita kuin ensimmäisissä liitoissa. Uusperheen vanhemmuus, biologinen ja ei-biologinen, yllättää usein uusparin.

Väitöstutkimuksen tulosten mukaan lyhyellä, kahden päivän mittaisella, interventiolla on mahdollista parantaa sekä uusparisuhteen toimivuutta että vanhemmuutta uusperheessä. Kun parisuhteen kuorma vähenee, perheen aikuisilla on enemmän voimavaroja toimia vanhempana. Tämä tieto auttaa myös pari- ja perheongelmien kanssa työskenteleviä ammattilaisia hahmottamaan sitä, mihin panostaa, kun lapsella on ongelmia.

Uusparisuhteen kehrä -malliin perustuvassa kaksipäiväisessä ohjelmassa vahvistetaan ensimmäisenä päivänä parisuhteen myönteistä pohjaa, joka on edellytys sille, että toisena päivänä voidaan keskittyä suhteen ristiriitojen rakentaviin käsittelytaitoihin ja tunneilmaisujen säätelyn parantamiseen puolisoiden välillä. Ohjelma eroaa muista vastaavista siten, että parit työskentelevät ainoastaan oman puolison kanssa.

Väitöstutkimuksessa interventioon osallistui 65 uusparia, jotka arvioivat parisuhteensa tilaa malliin pohjautuvalla parisuhdekyselyllä ennen interventiota, sen päätteeksi sekä 8–9 kuukauden kuluttua seurannassa.

> **”Uusparisuhteen onnellisuus perustuu moninaisuuteen, onnellisuuden positiiviseen kehään – kun yhtä parisuhteen ulottuvuutta saadaan parannettua, heijastuu se myös muiden osa-alueiden toimivuuteen myönteisesti.”**

Uusparisuhteen onnellisuus on positiivinen kehä

Väitöstutkimuksen tulokset osoittavat, että uusparisuhteen onnellisuus perustuu moninaisuuteen, onnellisuuden positiiviseen kehään: kun yhtä parisuhteen ulottuvuutta saadaan parannettua, heijastuu se myös muiden osa-alueiden toimivuuteen myönteisesti. Tämä näkyy esimerkiksi niin, että uusparisuhteen toimivuuden parantuessa myös vanhemmuuden hoitaminen uusperheessä paranee tai päinvastoin.

Uusperheen muotoutumisen kannalta on ensisijaisen tärkeää, että pari saa tuettua uusperheen moninaisia suhteita toimiviksi ja kykenee paremmin ratkaisemaan vanhemmuuden kysymykset perheessä. Tällä on suuri merkitys lapsille, jotka joutuvat usein keskelle eroriitoja ja mahdollisesti vielä osallisiksi uusperheriitoihin. Tämän tutkimuksen perusteella voidaan päätellä, että kun vanhemman hyvinvointi paranee parisuhdeongelmien helpottaessa, heijastuu se todennäköisesti myönteisesti koko perheeseen ja edelleen lasten hyvinvointiin.

Toimivien mallien kehittäminen uusparisuhteiden ja -perheiden ongelmien ennalta ehkäisemiseksi on tärkeää ja kustannustehokasta työtä, joka maksaa itsensä takaisin aikuisten, lasten ja koko uusperheen lisääntyneenä hyvinvointina. Koska uusparisuhteessa on tunnetusti kohonnut eroriski, olisi tärkeää, että tutkitusti toimivan ennalta ehkäisevän työn merkitys otettaisiin vakavammin huomioon myös poliittisessa päätöksenteossa.

FM Vuokko Malisen psykologian alaan kuuluva väitöskirja "UUSPARI, uusperheen parisuhde ja koulutuksellisen intervention mahdollisuudet sen tukemiseen” tarkistettiin Itä-Suomen yliopiston filosofisessa tiedekunnassa. Vastaväittäjänä toimi professori **Anna Rönkä** Jyväskylän yliopistosta ja kustoksena professori **Hannu Räty** Itä-Suomen yliopistosta.

Elokuussa 2015 tohtoriksi väitellyt Vuokko Malinen on suorittanut filosofian maisterin tutkinnon kasvatustieteessä vuonna 1980 ja soveltavassa psykologiassa 1984 Helsingin yliopistossa. ■

Kuva: Shutterstock

Uuspari, uusperheen parisuhde ja koulutuksellisen intervention mahdollisuudet sen tukemiseen

Malinen, Vuokko
Itä-Suomen yliopisto, 2015
Filosofinen tiedekunta
Väitöskirja
Publications of the University of Eastern Finland.
Dissertations in Education, Humanities, and Theology., no 71
ISSN: 1798-5633
ISBN: 978-952-61-1849-9

Pysyvä linkki julkaisuun:
http://urn.fi/
URN:ISBN:978-952-61-1849-9

Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen syksy huipentuu taidenäyttelyyn ja metrotempaukseen

Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen syksyn suuri ponnistus on monimuotoisia perheitä kuvaava taidenäyttely, jossa esillä ovat kuvataiteilija **Tuomo Railon** akvarellityöt. Mukana on myös uusperhettä kuvaava akvarellityö.

Näyttely toteutuu yhdessä Helsingin kaupungin liikennelaitoksen kanssa yhdellä tai useammalla metroasemalla ja se avataan lasten oikeuksien päivänä 20.11.2015. Näyttelyn yhteydessä järjestetään pop up -perhetapahtuma, jossa hankkeella on käytössään yksi metrovaunu yhden päivän ajan lauantaina 21.11.2015. Tervetuloa siis matkustamaan monimuotoisessa perhemetrossa!

Helsingistä taidenäyttely lähtee alkuvuonna 2016 mahdollisuuksien mukaan kiertämään myös muilla verkoston järjestöjen päämajapaikkakunnilla Jyväskylässä, Tampereella ja Turussa.

Kuva: Shutterstock

Supli mukana oppimateriaalihankkeessa

Kaikkien perheiden Suomi -hanke toteuttaa tämän vuoden aikana opettajan käsikirjan ammattikorkeakoulun *Monimuotoinen perhe nyky-yhteiskunnassa* -kurssin kouluttajille. Supli on yhtenä hankkeen yhteistyöjärjestöistä tuottanut käsikirjaa varten uusperheitä koskevaa opetusaineistoa.

Suplin tuottamassa opetusaineistossa painopisteinä ovat uusperheen rakenne ja dynamiikka, sosiaalinen vanhemmuus sekä uusperheen kohtaaminen ammattilaisen näkökulmasta. Lähemmässä tarkastelussa ovat erityisesti uusperheen kehitysvaiheet sekä parisuhdedynamiikan merkitys koko uusperheelle. Materiaali tutustuttaa myös uusperheen määrittelyihin ja esittelee uusperhettä tilastojen valossa. Aineisto on koottu hyödyntäen Suplin omia arkistoja sekä alan tutkimustietoa.

Ensimmäisen monimuotoisiin perheisiin keskittyvän AMK-tasoisen kurssin ovat suunnitelleet Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen työntekijät. Kurssi räätälöitiin alun perin Laurea-ammattikorkeakoulun käyttöön ja sitä pilotoitiin alkuvuodesta 2015. Kurssi on nyt Laurean vakituisessa opetusohjelmassa, ja sen pohjalta tuotettu oppimateriaali ja opetuskansio otetaan lähitulevaisuudessa käyttöön useissa muissa ammattikorkeakoulussa Suomessa. Sekä suomen- että ruotsinkielisenä toteutettavan kurssin laajuus on viisi opintopistettä. Kurssimateriaalia voi kysellä hankkeen työntekijöiltä vuoden 2016 alusta lähtien.

Yhteystiedot:
Kaikkien perheiden Suomi -hankkeen projektipäällikkö **Anna Moring**,
anna.moring@monimuotoisetperheet.fi

jatkuu sivulta 7

Minnan ja Richardin kasvatusotteissa tarkkasilmäiset tytöt ovat kuitenkin huomanneet tiettyjä eroja.

”Jos joku on tehnyt jotakin väärin, Minnan on helpompi sanoa siitä Emmille kuin muille lapsille”, Ella uskoo.

”Joo, kyllä äiti sanoo mulle aika paljon, mutta muille en ole kuullut sen kertaakaan huutavan”, Emmi vastaa.

”Ensin ollaan yhdessä ja sitten pitää lähteä”

Molemmista tytöistä tuntuu edelleen hankalalta se, että Richardin lapset ovat isän kodissa vain osan aikaa ja senkin osin erilaisilla aikatauluilla. Ella on paikalla tiistaista sunnuntaihin joka toinen viikko, Aili ja Eevi torstaista sunnuntaihin.

”Joskus on vaan surullista, kun ensin ollaan yhdessä ja sitten niitten pitää lähteä”, Emmi sanoo.

”Se tekee arjesta jotenkin katkonaista, on vähän kuin kolmeen jaettu. Olisi välillä kivempaa olla pidempään pienten kanssa yhdessä isän luona. Mutta toisaalta musta on kivaa, että saa välillä viettää aikaa (isän luona) pienemmässäkin porukassa”, Ella puntaroi. ■

Tiina Piha

Pussel-verksamhet för nyfamiljer på svenska

Hej!

Mitt namn är Petra Willamo och jag jobbar som ansvarig för projektet Pussel vid Barnavårdsföreningen r.f. i Finland. Jag är 39 år gammal, bosatt i Esbo och lever i nyfamilj. Till min familj hör min man, 5 barn (3 egna och 2 bonusbarn) och vår gemensamma hund. Jag tycker om att motionera, umgås med familj och vänner och sjunga i kör, speciellt bra trivs jag ute på vårt fritidsställe på Kimitoön. På Barnavårdsföreningen (BF) har jag jobbat sedan april.

BF är Finlands äldsta barnskyddsorganisation och erbjuder professionell service inom många olika områden. Familjelinjen är en enhet inom BF och Pusselprojektet är en del av Familjelinjens verksamhet. Målgruppen för projektet är nyfamiljer och familjer där föräldrarna separerat, och syftet med projektet är att fästa uppmärksamhet på de här familjerna och deras utmaningar och möjligheter.

Vi erbjuder svenskspråkig service för familjer i Finland och då det gäller arbetet med nyfamiljer samarbetar vi med Supli ry. Som en del av vår verksamhet ordnar vi nyfamiljsläger på Ferie- och kurscentret Högsand, ett läger som omfattar två veckoslut och dit hela nyfamiljer välkomnas! Under lägerveckosluten ges barn och vuxna möjlighet att tillsammans med andra i samma livssituation fundera på och reflektera kring livet i nyfamiljen.

Förutom nyfamiljslägret erbjuder vi telefonkonsultation och stödsamtal. Tröskeln att ta kontakt skall inte vara hög, vi tar gärna emot era samtal.

Vi jobbar hårt med utvecklingen av vår verksamhet här på BF och funderar kontinuerligt på olika verksamhetsformer. Nyfamiljslägren har redan en given plats i vår verksamhet, men under de kommande åren vill vi också utveckla andra sätt för nyfamiljer att mötas. Vi svarar gärna på de behov och önskemål som finns bland nyfamiljerna.

Tveka inte att ta kontakt och ha en skön höst.

Petra Willamo
Projektansvarig för Pussel,
Familjelinjen vid Barnavårds-föreningen
050 4343174
petra.willamo@bvif.fi

Naisten viikonloppu 2015 – Kaksi tarinaa:

Olin ensimmäistä kertaa mukana vuonna 2011. Melko tuore äiti ja elänyt uusperhearkea reilut kaksi vuotta. Näin jälkikäteen katsottuna menneisiin vuosiin mahtui melkoinen määrä myllerrystä. Sen seurauksena sai alkunsa minun kulkuni naisten viikonlopuissa Hattulassa.

On ollut hienoa huomata, kuinka tärkeää vertaistuki on ollut – on edelleen – ja kuinka se on muuttanut muotoaan elämän mennessä eteenpäin vuosien saatossa. Ensimmäiset viikonloput olivat ne rankimmat, kun omaan elämään mahtui paljon epävarmuutta ja ahdistusta tulevaisuudesta ja huomisesta. Pari viimeistä vuotta on ollut enemmänkin arjesta irrottautumista, kanssasisarten tapaamista, kuuntelemista ja tukemista.

Porukka on vaihtunut vuosien saatossa enemmän ja vähemmän. On ollut hauska tavata uusia tulokkaita ja vaihtaa kuulumisia jo entuudestaan tuttujen kanssa. Vaihtuvuus kertonee osittain siitä, että elämä tosiaan muuttuu ja menee eteenpäin. Keskustelunaiheet ja kipeät asiat kuitenkin pysyvät ennallaan ja niille löytyy ikävä kyllä aina uusia omistajia. Onneksi perinne on kuitenkin jaksanut elää – kiitos siitä kuuluu hattulalaiselle SUURuusperheäidille, joka on toiminut pääarkkitehtinä sinnikkäästi vuodesta toiseen. Nostan sinulle hattua, kiitän ja kumarran.

Jokainen vuosi on noudattanut melko vapaata, toisaalta samantapaista kaavaa. Ollaan ohjatusti, ollaan vapaasti, ollaan yhdessä ja jokainen voi olla halutessaan yksin. Tehdään käytännön asioita talkoohengessä yhteen hiileen puhaltaen. Saunotaan, grillataan, uidaan, kisaillaan ja jaetaan asioita. Naisia tulee ympäri Suomen pitkienkin matkojen takaa. Suurin osa meistä on toisilleen ventovieraita tai tiemme ovat voineet kohdata aiemmin Suplin muun toiminnan kautta. Viikonlopun jälkeen kaikki on yleensä toisin – olemme taas sekä yhtä kokemusta että muutamaa ihmistä rikkaampia.

Tänä vuonna meillä oli vierailevana ”tähtenä” perheterapeutti ja uusperheneuvoja **Kirsi Joronen** kertomassa omia kokemuksiaan sekä ennen kaikkea kuuntelemassa ja valottamassa meidän kokemuksiamme, joita jaoimme ilon ja surun kyyneleet silmäkulmissamme. On ihanaa jakaa asioita ihmisten kanssa, jotka tietävät mitä toinen käy läpi. Se yhdistää ventovieraita ihmisiä keskenään. Jokainen on tasavertainen taustoistaan huolimatta. Kaikkien ilot ja murheet ovat yhtä tärkeitä. Sitä on naisten vertaisviikonloppu.

Mennyttä viikonloppua lämmöllä muistellen ja ensi vuodesta jo haaveillen.

-Teija-

Perheessäni on viimeisen vuoden aikana riittänyt haasteita. Löysin Suplin sivuilta tiedon uusperhenaisten viikonlopusta ja ajattelin heti, että tuonne on päästävä. Niinpä heinäkuussa matkasin pohjoisesta junalla Hattulaan, missä minua odotti lämmin vastaanotto. Osa porukasta tunsi toisensa jo aiemmilta vuosilta, mutta mukana oli myös muita ensikertalaisia minun lisäkseni.

Viikonlopun aikana saunoimme, nauroimme, söimme hyvin ja muutama kyynelkin tirautettiin. Ennalta suunnitellussa ohjelmassa oli varattu paljon aikaa vapaalle keskustelulle, mikä oli mielestäni leirin parasta antia. Oli voimaannuttavaa jakaa omia kokemuksia uusperhe-elämästä ja äitipuolen roolista muiden samassa elämäntilanteessa olevien kanssa. Viikonlopun aikana kuulin monta erilaista ja arvokasta tarinaa, jokaisesta opin jotakin.

Uusperhe-elämä on välillä melkoista tunteiden mylläkkää. Minun perheeni haasteista ja tähtihetkistä voi lukea blogistani, joka löytyy osoitteesta: www.tahtihetkia.vuodatus.net.

-Pörrötassu-

> **”Oli voimaannuttavaa jakaa omia kokemuksia uusperhe-elämästä ja äitipuolen roolista muiden samassa elämäntilanteessa olevien kanssa.”**

Supli vaikuttaa Monimuotoiset perheet -järjestöverkostossa

PERHEIDEN MONIMUOTOISUUS UUDEN HALLITUSOHJELMAN LÄHTÖKOHDAKSI

Aktiivinen vaikuttamistyö kantaa hedelmää: Monimuotoiset perheet -verkoston suureksi riemuksi Suomen hallituksen hallitusohjelma 2015–2019 ottaa perhepolitiikkansa lähtökohdaksi perheiden monimuotoisuuden. Olemme siis vihdoin tilanteessa, jossa perhepolitiikkaa tehdään perheiden monimuotoista todellisuutta ajatellen. Monimuotoisuuden mainitseminen hallitusohjelman perhepoliittisten uudistusten lähtökohtana on hieno kirjaus, mutta tehtävänsä mukaisesti verkosto pyrkii osallistumaan ja vaikuttamaan myös siihen, kuinka hallitus tulee tätä linjaustaan käytännössä toteuttamaan.

Lisäksi hallitusohjelmaan kirjattiin **verkoston kärkitavoitteisiin kuulunut lain lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta kokonaisuudistus, jonka yhteydessä toivottavasti tullaan parantamaan myös lapsen sosiaalisten vanhempien ja tapaaja-vanhempien tilannetta.** Verkosto seuraa myös tätä uudistusta tarkasti ja pyrkii olemaan mukana jo uudistuksen varhaisesta vaiheesta lähtien.

Myös tavoite perhevapaiden yhdenvertaisuudesta etenee. Verkoston ehdotuksen pohjalta edellinen sosiaali- ja terveysministeri **Laura Räty** perusti vielä viime töikseen työryhmän pohtimaan monimuotoisten perheiden perhevapaiden yhdenvertaistamista. Työryhmässä on laaja edustus Monimuotoiset perheet -verkoston järjestöistä ja se saa työnsä päätökseen lokakuussa 2015. Toiveissa on, että uusi perhevapaista vastaava ministeri **Hanna Mäntylä** ryhtyy ponnekkaasti toteuttamaan työryhmän ehdottamia uudistuksia, jotta kaikkien perheiden lapset olisivat perhevapaiden osalta keskenään tasavertaisessa asemassa perhemuodosta riippumatta.

Supli kokkaa

Suplin tehotiimi valmisti työhyvinvointipäivän yhteydessä maukkaita italialaisia Supli-palleroita. Palleroiden tekemistä oli pohdittu pitkään, ja vihdoin kauan haaveiltu kokkaushetki päästiin toteuttamaan. Palleroista tuli erinomaisen herkullisia – ehkä näistä saadaan alkuruoka maaliskuussa 2016 pidettäviin Suplin 20-vuotisjuhliin. Kokeile sinäkin!

ITALIALAISET SUPLI-PALLEROT
(Supplì di riso), 8 annosta

RISOTTO
- 30 g voita
- 2 kpl salottisipulia, kuorittuna ja pieneksi kuutioituna
- 2 dl risottoriisiä (esim. Arborio)
- n. 6 dl kuumaa kasvislientä
- 80 g aurinkokuivattuja tomaatteja pieneksi pilkottuna
- 1 kourallinen parmesaanijuustoa raastettuna
- 1 kourallinen tuoreen basilikan lehtiä revittynä
- ripaus suolaa ja mustapippuria myllystä

PALLEROIDEN SISÄLLE
- 1 kpl mozzarellapalloa pilkottuna pieniksi palasiksi

PANEERAUS
- 2 kpl kananmunaa vatkattuna
- reilusti korppujauhoa

Uppopaistamiseen 1 litra rypsiöljyä

1. Sulata voi tilavassa kasarissa. Lisää joukkoon salottisipulit ja kuullota pari minuuttia kevyesti. Lisää joukkoon riisi ja sekoita hyvin, kunnes riisi on läpikuultavaa. Lisää kuumaa kasvislientä vähän kerrallaan ja anna liemen imeytyä riisiin välillä. Kypsennä risottoa yhteensä n. 15 - 20 min ja siirrä kasari pois levyltä.
2. Sekoita risoton joukkoon tomaatit, parmesaani ja basilika. Mausta suolalla ja pippurilla. Jäähdytä kylmäksi.
3. Pyöritä jäähtyneestä risotosta suupalan kokoisia palleroita. Työnnä jokaisen palleron sisään pala mozzarellaa ja jatka askartelemista, kunnes juusto on täysin riisin peitossa.
4. Pyöräytä pallerot ensin hyvin munaseoksessa ja sitten korppujauhoissa.
5. Uppopaista kuumassa öljyssä. Pallerot ovat valmiit, kun pinta on kullanruskea.
6. Nauti!

Kuvat: Pekka Larkela ja Elisa Jyllikoski

Tunnelmia vertaisohjaajien jatkokoulutuksesta

Suplin perinteinen Vertaisohjaajien jatkokoulutus järjestettiin elokuun puolivälissä Turun Meri-Karinassa. Yhdeksän ohjaajaparia ympäri Suomea sukelsivat jatkokoulutukseen kukin omista tilanteistaan; Kuka oli ampaissut kiireen kanssa suoraan töistä ja lasten harrastuskyydityksistä, kuka levollisin mielin pitkältä parisuhdelomalta.

Vaikka laskeutuminen koulutusviikonloppuun oli kaikilla erilainen, kaikille varmasti yhteisenä tunteena ja toiveena taisi olla se, että saa tavata muita uusperheellisiä ja yhdessä oppia lisää niin ohjaamisesta kuin omasta elämästä. Eikä varmasti kukaan ohjaajista laita viimeiselle sijalle aikaa oman kumppanin kanssa.

Viikonlopun koulutusosuudesta vastasi psykoterapeutti ja kouluttaja **Pekka Holm**, joka omalla persoonallisella innostavuudellaan johdatteli ohjaajat pohtimaan dialogisuuden osuutta ryhmänohjaamisessa. Pekan innostava opastus dialogisuuden mahdollisuuksiin solahti Suplin väkeen ja ajatusmaailmaan - Kiitos Pekalle koulutuksesta!

Koulutuksen anti tulee varmasti näkymään tulevissa ryhmissä, josta toivottavasti mahdollisimman monet teistä Supliikin lukijoista pääsee omalta osaltaan nauttimaan.

Elisa Jyllikoski

Kuva: Pekka Larkela

MURROSIKÄISEN NÄKÖKULMAA UUSPERHEESEEN NYT SUPLIN VIDEOILLA

Murrosikäisten vanhemmille suunnatulla Urpot.fi-sivustolle ladatuilla videoilla Suplin toiminnanjohtaja **Pekka Larkela** pohtii uusperheen **Taija**-äidin ja **Taava**-tyttären kanssa jokaiselle uusperheelle tuttuja kysymyksiä: perheen vaiheita, ihmissuhteita ja sääntöjä erityisesti nuoren näkökulmasta.

Keskusteluissa pääseei kuuluviin nuoren lisäksi myös vanhemman ääni ja asioista puhutaan rehellisesti, suoraan ja kaunistelematta. Dialogin erityinen vahvuus on viesti siitä, että vaikka kaikkia ristiriitoja ei ole Taijan ja Taavan uusperheessä ainakaan vielä kokonaan ratkaistu, niiden kanssa pystytään elämään, kunhan puhutaan usein ja avoimesti.

Kokemustensa pohjalta Taija ja Taava jakavat katsojille myös parhaat vinkkinsä niin aikuisille kuin murrosikäisille. ”Nuorille pitää antaa aikaa ja tilaa eikä kannata yrittää liikaa. Kaikista ei tarvitse pitää – tarvitsee vain yrittää tulla toimeen. Itselleen kannattaa antaa lupa tutustua uusiin perheenjäseniin ja ottaa muidenkin mielipiteet huomioon.”

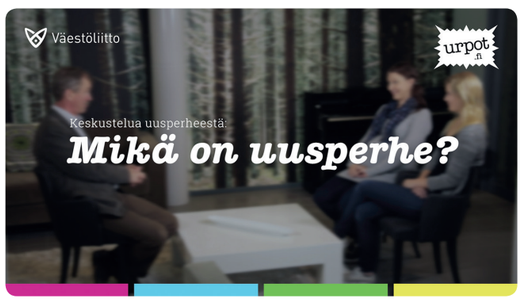

Suplin toteuttamia videoita on Urpot.fi-sivustolla tällä hetkellä kymmenkunta. Videot ovat enimmillään noin kymmenminuuttisia.

Katsottavissa ovat tällä hetkellä seuraavat videot: Mikä on uusperhe?, Mitkä ovat uusperheen kehitysvaiheet?, Miten perheenjäsenet kutsuvat toisiaan?, Kuka kasvattaa uusperheessä?, Nuoren suhde uusperheen aikuisiin, Arjen sujuminen uusperheessä, Miten uusperhe muuttuu, kun aikuisille tulee yhteisiä lapsia?, Ulkopuolisuuden kokemukset uusperheessä, Uusperhe – uusi mahdollisuus, Uusperheen säännöt ja Neuvoja uusperheen jäsenille.

Urpot.fi-palvelu on Väestöliiton koordinoima yhteistyöhanke. Palvelu on suunnattu murrosikäisten vanhemmille ja sen järjestöyhteistyökumppaneina toimivat Suomen Uusperheiden liiton lisäksi Suomen monikkoperheet, Suomen Vanhempainliitto, Miessakit ja Adoptioperheet.

Suplin toteuttamat videot löytyvät osoitteesta www.urpot.fi/murrosika-uusperheessa/

Lähettäjä
Suomen Uusperheiden Liitto ry
Sepänkatu 3, 20700 Turku

2

PARISUHDE – UUSPERHEEN YDIN

–kirja yksinoikeudella Suplista

Uusperhe rakentuu parisuhteen, perheen kahden aikuisen varaan. Kun uuspari saa uuden perheensä rakenteet kuntoon, luotua omat säännöt ja rajat, alkaa elämä tuntua taas normaalilta. Kirjan kirjoittajien kokemus uusparien ja -perheiden kanssa työskentelystä on, että ihmiset jäävät yksin omien kokemustensa kanssa ja helposti ajattelevat, että jos uusi parisuhde ja -perhe ei alakaan toimia, johtuu se yksinomaan heistä. Kirja antaa ymmärrystä sille, että uusperhe ei ole ongelma ja muutkin painivat samojen asioiden kanssa.

Uusperheen parisuhteeseen vaikuttavat kaikki aikaisemmat suhteet. Aikaisemmista suhteista eroaminen ja eriytyminen on tehtävä, jotta uusi liitto lähtee rakentumaan suotuisasti. Tämä ehkäisee ennalta mm. uusperheessä tutun ilmiön biologisiin puolueisiin menemisen, auttaa uusparia muotoutumaan ennalta ehkäisemällä uuden puolison ulkopuolelle jäämisen ja nostamaan hänet toiseksi aikuiseksi ja sosiaaliseksi vanhemmaksi uusperheessä. Näin tilaa jää myös rakastuneelle parille ja vanhemmuuden hoitamiselle.

Kun perheellä on selkeä valmennusjohto, perheytymisprosessi ja vanhemmuuden hoitaminen yhdessä käynnistyvät suotuisasti. Uusparilla ja -perheellä on omat kehitysvaiheensa, joiden tiedostaminen auttaa paria ja perhettä kehittymään omanlaisekseen perheeksi ja sen jäsenet löytävät omat paikkansa uudessa perheessä.

Supli

Kirja on suunnattu sekä uuspareille ja -perheille että työssään heitä kohtaaville ammattilaisille. 89 sivua.

Hinta á 20 € (plus postikulut 4 €).

Tilaa kirja: urly.fi/uPC